

DORPE, Frantz van (Kortrijk 20 mei 1906 – Sint-Niklaas 14 mei 1990).

Studeerde humaniora aan het **Klein Seminarie van Sint-Niklaas**, te Wimbledon (Engeland) en aan het Sint-Amandscollege te Kortrijk. Hogere technische studies deed Van Dorpe aan de Nijverheidsschool te Gent. Van 1933 tot 1941 was hij in een leidinggevende functie betrokken bij het **Verdinaso**. In 1946 werd hij secretaris-generaal van het Belgisch **Benelux-Comité** (tot in 1954). Hij werd in oktober 1964 gemeenteraadslid in Sint-Niklaas en iets later CVP-burgemeester (1965-1976).

In 1933 trad Van Dorpe toe tot het Verdinaso van **Joris van Severen**. Hij werd in deze beweging een der markante figuren: hoofdman van de afdeling Brussel, gouwleider van Brabant en instructeur van de **Dinaso Militanten Orde (DMO)**. Op 19 juli 1936 sprak hij, namens het Verdinaso, op het congres van de **Vlaamsche Concentratie** te Leuven, maar hij werd achteraf niet opgenomen in het zogenaamde Leidingscomité.

In 1938-1939 kwam Van Dorpe voortdurend in conflict met de andere leiders en zelfs met Van Severen. Deze conflicten hadden betrekking op de tactiek van de beweging en haar geestelijke achtergronden. Daarin stond hij aan de zijde van **Willem Melis**. Beiden wilden een staatkundig gericht genootschap met als doel de hereniging der historische Nederlanden.

Samen met **Leo van der Essen**, een overtuigd Verdinaso-sympathisant, **Melis**, **Jef van Bilsen** en anderen stichtte Van Dorpe in 1938 de **Vereeniging Belgie-Nederland-Luxemburg**. Hij was de eerste secretaris van de vereniging en bracht zusterverenigingen in Nederland en Luxemburg tot stand. Daarin kan een prefiguratie van de **Benelux-gedachte** worden gezien.

Naarmate de internationale spanning toenam, verslechterde de verhouding met Van Severen. Van Dorpe viel de *apeasement*-politiek aan en zag op 3 september 1939 zijn inzichten bevestigd. De volgende maand nam hij ontslag uit het Verdinaso, maar dat werd niet aanvaard. In maart 1940 werd hij geroyeerd.

Na de bezetting van België in 1940 werd hij samen met Melis opnieuw lid van het Verdinaso, mede op aanraden van Tony Herbert: zij vormden de zogenaamde burgerlijke vleugel, die zich later tegen de collaboratie zou keren. Op 23 juni 1940 vergaderde deze groep te Brussel met de bedoeling een Groot-Nederlandse organisatie tot stand te brengen, tegen het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV) in. In *Hier Dinaso!* van 23 november bleek echter het einde van deze droom. Tot midden maart 1941 poogde Van Dorpe een opening te vinden om in de Eenheidsbeweging-VNV te treden, maar dat werd hem onmogelijk gemaakt. Met de door de Duitsers opgelegde Eenheidsbeweging (10 mei 1941) was er definitief geen plaats meer voor Van Dorpe en de burgerlijke vleugel.

Eind 1941 werd hij lid van de verzetsgroep Zero, maar hij verliet deze groep om zijn broer Joseph, die in 1942 vanuit Engeland gearachuteerd werd met een speciale opdracht, op te volgen als eerste man van de Inlichtingen- en Aktiedienst Othello. Als zodanig kreeg hij na de oorlog een aantal onderscheidingen.

Na de oorlog zette hij met krachtdadigheid de actie voor de Benelux-gedachte voort. In de Koningskwesitie in 1950 stelde hij zich onverzoenlijk Leopoldistisch op. Sinds 1959 was hij voorzitter van het Vlaams Economisch Verbond en sedert de oprichting ondervoorzitter van de Intercommunale Vereniging van het Land van Waas. Tevens was hij van 1974 tot 1976 ondervoorzitter van België in de Wereld.

LITERATUUR: W. Melis, *De strijd om de vereeniging der Nederlanden*, z.j. (1938); – B. Poukens, 'De Vlaamsche en Grootnederlandsche Beweging', in *Streven* (juni 1938); – J. Brans, *De illusie der historische lotsverbondenheid*, 1939; – L. van der Essen, F. van Cauwelaert, T. Herbert (e.a.), *Nieuwe richtlijnen. De Vlaamsche Beweging. België en de gebondenheid der Nederlanden*, 1939; – A. de Bruyne, *Joris van Severen. Droom en daad*, 1961; – H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, III-IV, 1969; – R. Vanlandschoot, *Michel Vandekerckhove*, 1980; – B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

ILLUSTRATIE(S), zie: Jef van Bilsen.

ROMAIN VANLANDSCHOOT*